

At gødske åndsmarkerne

Rudolf Steiners ord til de unge
under Landbrugskurset 1924

Arbejds- og studieuge på Skjoldhøj Landbrugsfællesskab
29. juni - 7. juli 2024

Foldby døbefont

"Men fornem dette kraftende der går ind i mennesket: At hjernen er ligesom en gødningsbunke der danner sig. Og fornem også, hvorledes dette gødningsstoflige bliver givet tilbage til de verdensskabende kræfter i gødsningen, for at ånden kan modtage det dér i en meget højere forstand, end den menneskelige ånd kan modtage det, som bliver givet det af stofligt indefra."

Rudolf Steiner i "Vejene til naturens tabte virksomme kræfter", 17. juni 1924

Lørdag 29. juni	Søndag 30. juni	Mandag 1. juli	Tirsdag 2. juli	Onsdag 3. juli	Torsdag 4. juli	Freitag 5. juli	Lørdag 6. juli	Søndag 7. juli	
	6 ⁰⁰ - 8 ⁰⁰	Morgensang Stald og andet arbejde Landskabsagttagelse							
	8 ⁰⁰ - 9 ⁴⁵	Læsning og morgenmad							
	9 ⁴⁵ - 10 ⁴⁵	Arbejde							9 ⁴⁵ -11 ⁴⁵ Afrunding
	10 ⁴⁵ - 11 ⁴⁵	Naturagttagelse Kaffepause							Pause 11 ⁴⁵ -12 ¹⁵
	11 ⁴⁵ - 13 ⁰⁰	Arbejde							Tilbagebille 12 ¹⁵ -13 ⁴⁵
	13 ⁰⁰ - 14 ³⁰	Middag Øvraste og hvil							PAKNING 13 ⁴⁵ -15 ⁰⁰
	14 ³⁰ - 15 ⁴⁵	Gårdrøvdning Studier, øvelser							Middag
	15 ⁴⁵ - 17 ⁴⁵	Stald og andet arbejde							
	17 ⁴⁵ - 19 ⁰⁰	Aftensmad Øvraste							Afrejse
	19 ⁰⁰ - 21 ⁰⁰	Studier og samtaler							
	19 ⁰⁰ - 21 ⁰⁰	UDFLUGT							
		Studier og samtaler							Festlig afslutning

Da det i år er 100 år siden Rudolf Steiner holdt sine landbrugsforedrag, som det biodynamiske landbrug har udviklet sig ud af, holder vi en pause i vores gennemarbejdning af de biodynamiske præparater, for at fejre denne begivenhed. - Denne begivenhed fandt sted i Pinsen 1924 på godset Koberwitz (i dag Polen). Der blev dog ikke kun holdt 8 landbrugsforedrag i Koberwitz om formiddagene, men også 9 foredrag om karma i Breslau om aftenerne, eurytmiopførelse, teater, esoteriske timer og tre møder med en kreds af unge mennesker, der søgte en ny *menneskelig* måde at stille sig ind i livet på, - for bare at nævne de væsentligste begivenheder.

Vi vil gerne markere 100-året for denne Pinsefest ved at dykke ned i den sidste, måske en af de mindst kendte begivenheder i disse dage: tirsdag morgen den 17. juni 1924, umiddelbart inden Rudolf Steiners afrejse, mødes han med ungdomskredsen og kaster et blik frem på det 20. århundredes åndelige opgaver.

"Når jeg tænker på landbrugsstævnet, og dermed også på min ungdom, så ser jeg Dr. Steiner, som han talte til os, som han henvendte sig til os. Hans forventninger var store, målt ved det, som vi fik virkeliggjort af dem - dog målt i forhold til det, som han bød os, var der med "ungdom" vel ikke kun ment den ene generation, som dengang sad foran ham... ..Disse opgaver ligger dengang som nu foran ungdommen som en modvægt til den rene materialismes vildfarelse - som en opfordring og som fremtid."

Karin Ruths-Hoffman

Rudolf Steiner giver i landbrugsforedragene et fuldstændigt nyt grundlag til at arbejde med naturen, - men hvordan vi kan inderliggøre og fordybe denne nye tilgang, det er hovedspørgsmålet i mødet med disse unge "Vandre-fugle". Det er et spørgsmål om at skabe en helt ny åndelig kultur: *"Det 20. århundrede må ikke blive et materialistisk århundrede!"*

Trods moderne belastning bor der i naturen en fortryllende kraft, men de åndelige kræfter som den er opstået ud af, har trukket sig tilbage fra den. Naturen - også sommer-naturen - er således ligesom et afsluttet værk, en krystal. Det unge menneske søger kræfterne bag dette værk. I det 18. århundrede lød der et råb efter naturen, men man fik i det 19. århundrede kun den materialistiske naturvidenskab som svar. - Vi må arbejde på at finde en vej ned under dette "islag": "Ser De, tænk Dem, De forvandler det som man allerede kan vide i dag - for Mikaelstiden er der -, det der tilsyneladende kun lever i ideer, i virkelig andagt, så er De på den allerbedste vej." - Hjernen er bestemt til: "at gødske åndsmarkerne for de Guder, som kommer ned til menneskene..."

Egentlig har vi i vores Sommeruger alle årene forsøgt at trænge ind i det åndelige liv der ligger som kim i Landbrugskursets billeder. I den sidste halvdel af det 20. århundrede blev der taget helt afgørende skridt på denne nye vej ind i *"naturens tabte virksomme kræfter"* i den naturvidenskabelige Sektion ved Goetheanum. Dette arbejde har vi forsøgt at tage livtag med, og trods de beskedne forsøg i forhold til denne vejs fremtidsperspektiver, bliver det tydeligt, at i disse bestræbelser skabes den nye åndelige virkelighed, som Rudolf Steiner

lægger de unge på sinde, - eller rettere skildrer for dem, som det der lever i deres stræben. - I denne virkelighed viser Landbrugskursets livsbilleder deres egentlige væsen.

Hjertelig velkommen til alle som vil fejre med!

Olga Krag, Ulrik Asmussen, Louise Lemche, Kirsten Larsen, Simon Wiesner

Praktiske forhold

Vi forudsætter, at de som deltager, vil være aktivt med i alle dagens og ugens forskellige arbejdsforløb. Dog kan vi lave individuelle aftaler, som tager hensyn til hvad man kan magte. Alder skal på denne måde ikke være en hindring. Vi har været mennesker fra 20 til 70 år. Ring til os, hvis der er behov for særlige aftaler. **Beklædning:** Medbring arbejdstøj og -sko, samt regntøj og gummistøvler.

Overnatning: Medbring telt, liggeunderlag og sovepose. - Få pladser i huset.

Mad: Gården står for råvarerne, man er dog velkommen til at medbringe bidrag. Tilberedning og opvask vil være en del af arbejdsopgaverne.

Økonomi: Vi vil være taknemmelige for et kostbidrag. Rettesnor er 600,- kr. pr. person, men ethvert bidrag er velkomment. Der må regnes med mindre udgifter i forbindelse med udflugten.

Tilmelding: Skjoldhøj Landbrugsfællesskab, Skjoldhøjvej 24, DK-8471 Sabro, telefon: + 45 86 21 19 07, e-mail: morgenfrue2006@yahoo.dk

Skjoldhøj Landbrugsfællesskab

I landbrugsfællesskabet arbejder Louise, Kirsten, Simon, venner og gæster, samt periodevis lærlinge. Skjoldhøj ligger 17 km nordvest for Århus og dyrkes biodynamisk siden 2007, - for tiden ca. 23 ha land. Vi dyrker en lille hektar med grønsager og foderroer; dertil lidt korn, samt græsarealer som foder til dyrene. Vi har en mindre flok køer, tyre, kalve og ungdyr. Dertil grise, høns, katte og hunde. De fleste dyr er oprindelige husdyrracer, der gennem generationer er tilpasset de givne forhold. Vi sælger vores afgrøder i Århus og omegn.

Gården idag er blot et første skridt i det vi arbejder på: en mangfoldig landbrugskultur, et landbrug, som kan blive naturberigende i stedet for det modsatte. Dette indebærer at arbejde sig frem til en dybere forståelse af naturens virkelighed. De årlige arbejds- og studieuger og deres forberedelse, er blevet altafgørende små skridt på denne vej. Dertil vil vi, i det tempo som tingene kommer til at udvikle sig, gå sammen med flere mennesker, og om muligt udvide gårdens areal.

Vi lægger vægt på at yngre mennesker kan lære landbrugsarbejdet at kende. Sommerugen er én mulighed i denne retning, desuden holder vi en række week-endseminarer, som vi planlægger sammen med unge mennesker. For den som vil finde en mere grundig indgang, tilbyder vi et 1-2 årigt arbejdsbaseret grundforløb i biodynamisk landbrug. Vi har beskrevet dette forløb i en særskilt folder.